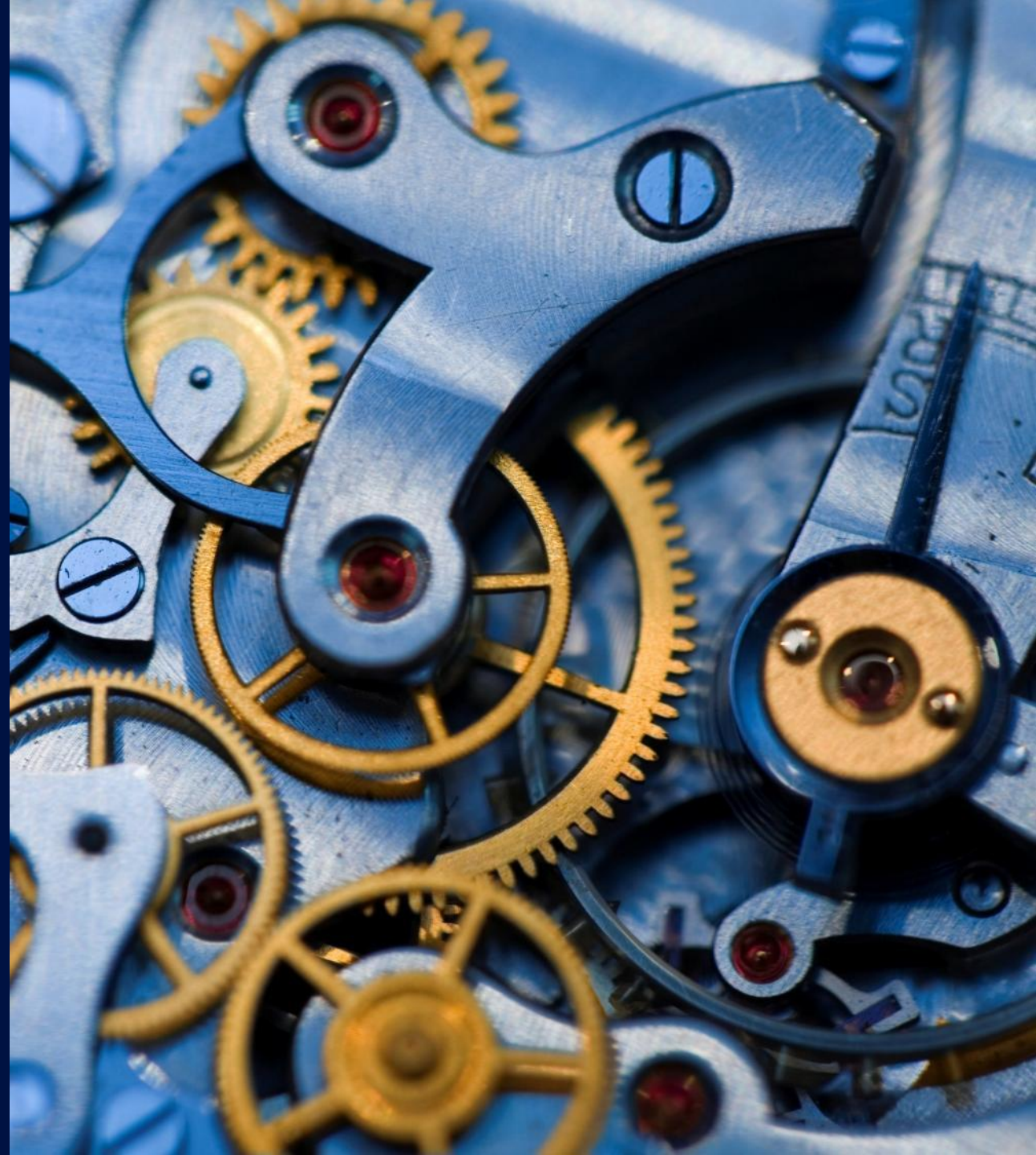

Van inzicht naar impact

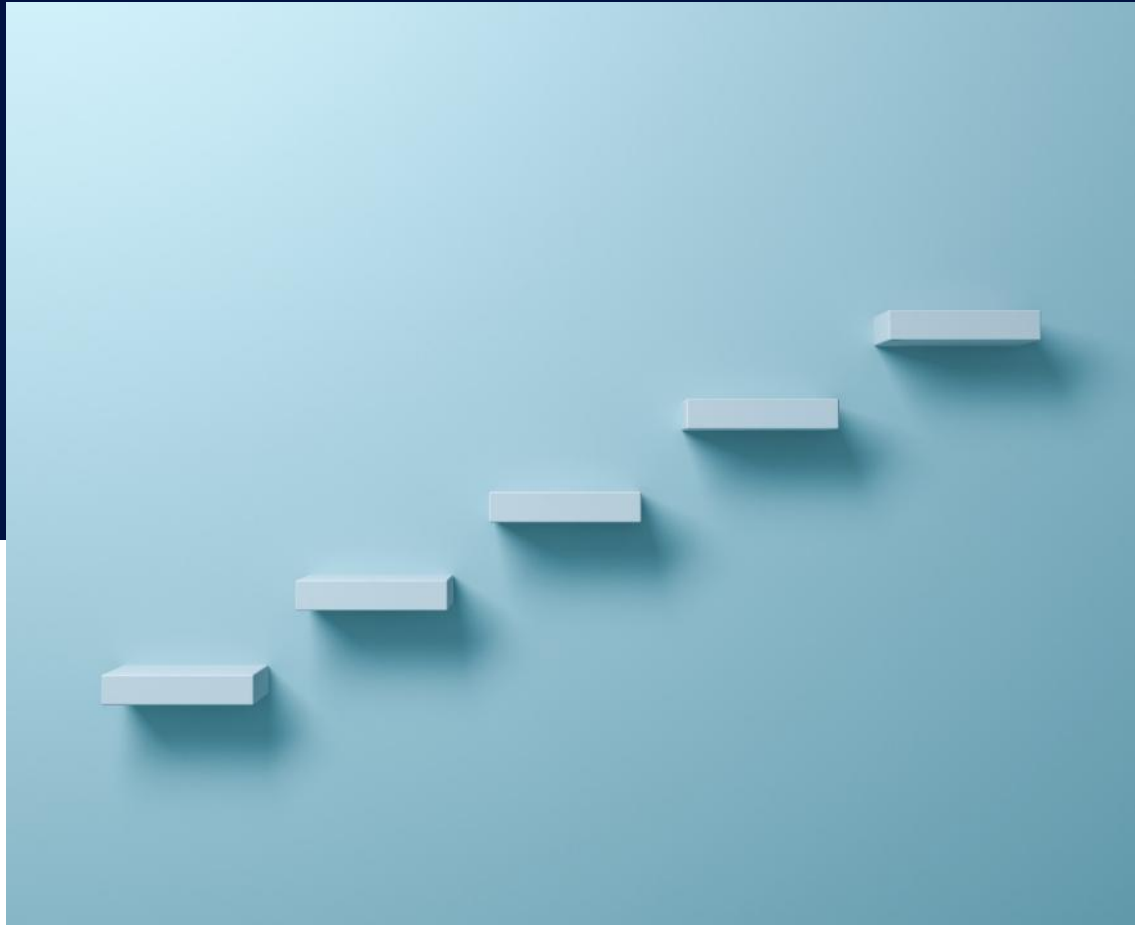
Systemdenken voor beleid en uitvoering

Werkagenda Parade

Samenwerking JenV/TNO

Agenda

1. Welkom
2. Samenwerking JenV/TNO
3. Systemanalyse inleiding
4. Group model building demonstratie
5. Toepassing voor beleid
6. Afronden

1932 TNO bij wet opgericht

(Nederlandse Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek)

Rechtsperspoon
met Wettelijke
Taak
(RWT)

Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek

Onafhankelijke publiekrechtelijke non-profit organisatie

Ontwikkelen strategische kennis, technologie en capaciteiten.

Competitieve vermogen van het Nederlandse bedrijfsleven én de Overheid versterken

Strategisch samenwerkingskader JenV/TNO, vastgesteld door de brede bestuursraad

Uitvoering in meerjarige vraaggestuurde onderzoeksprogramma's. Kennisopbouw breed toepasbaar in JenV domein en daarbuiten

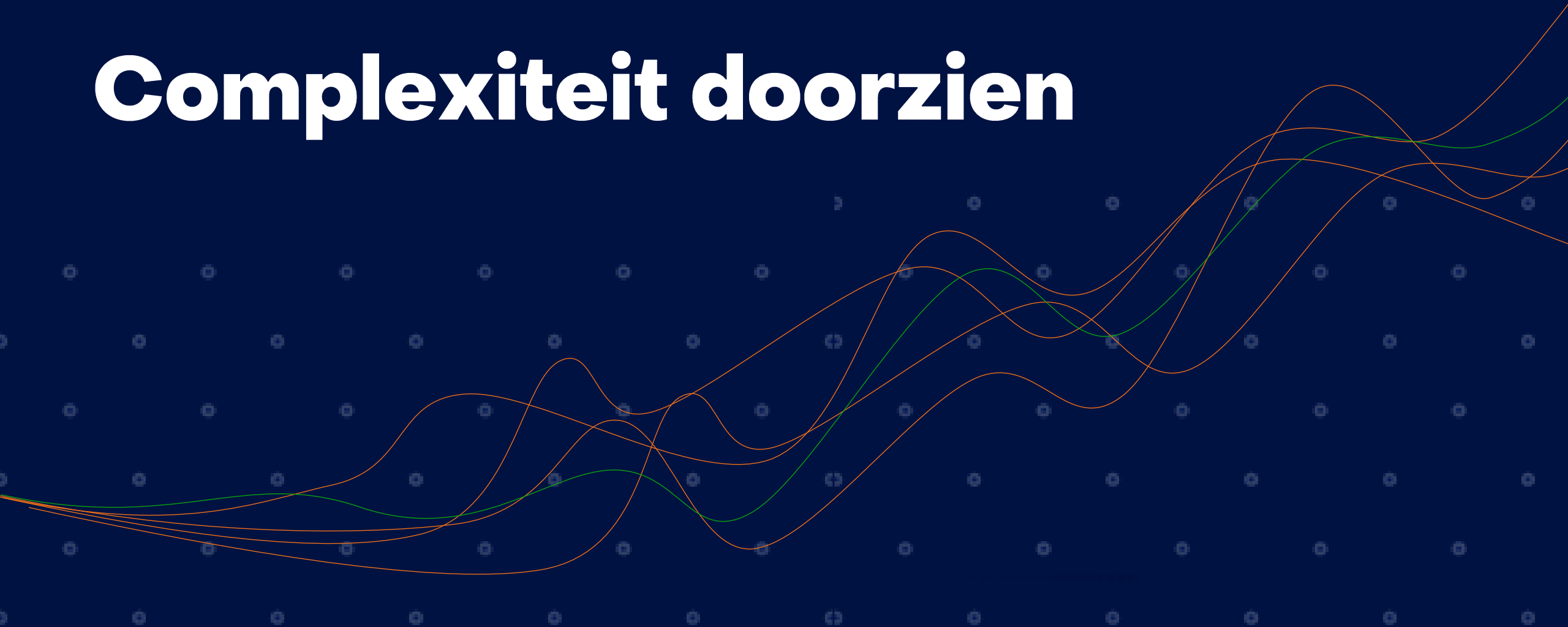
Meerjarig Kennisopbouwprogramma JenV – TNO

Doel

Onderzoeken hoe we met gebruik making van een systeemperspectief complexe problemen beter kunnen analyseren en effectievere interventies kunnen ontwikkelen.

- 1 Doorontwikkelen van de methodiek
- 2 Aansluiting tussen methodiek en beleidsproces
- 3 Kennis en toepassing van systeemdenken vergroten binnen JenV

Complexiteit doorzien

Wat maakt jouw werk ingewikkeld..

... en wat maakt het complex?

Use Case Online kansspelen

Aanleiding en doelstelling

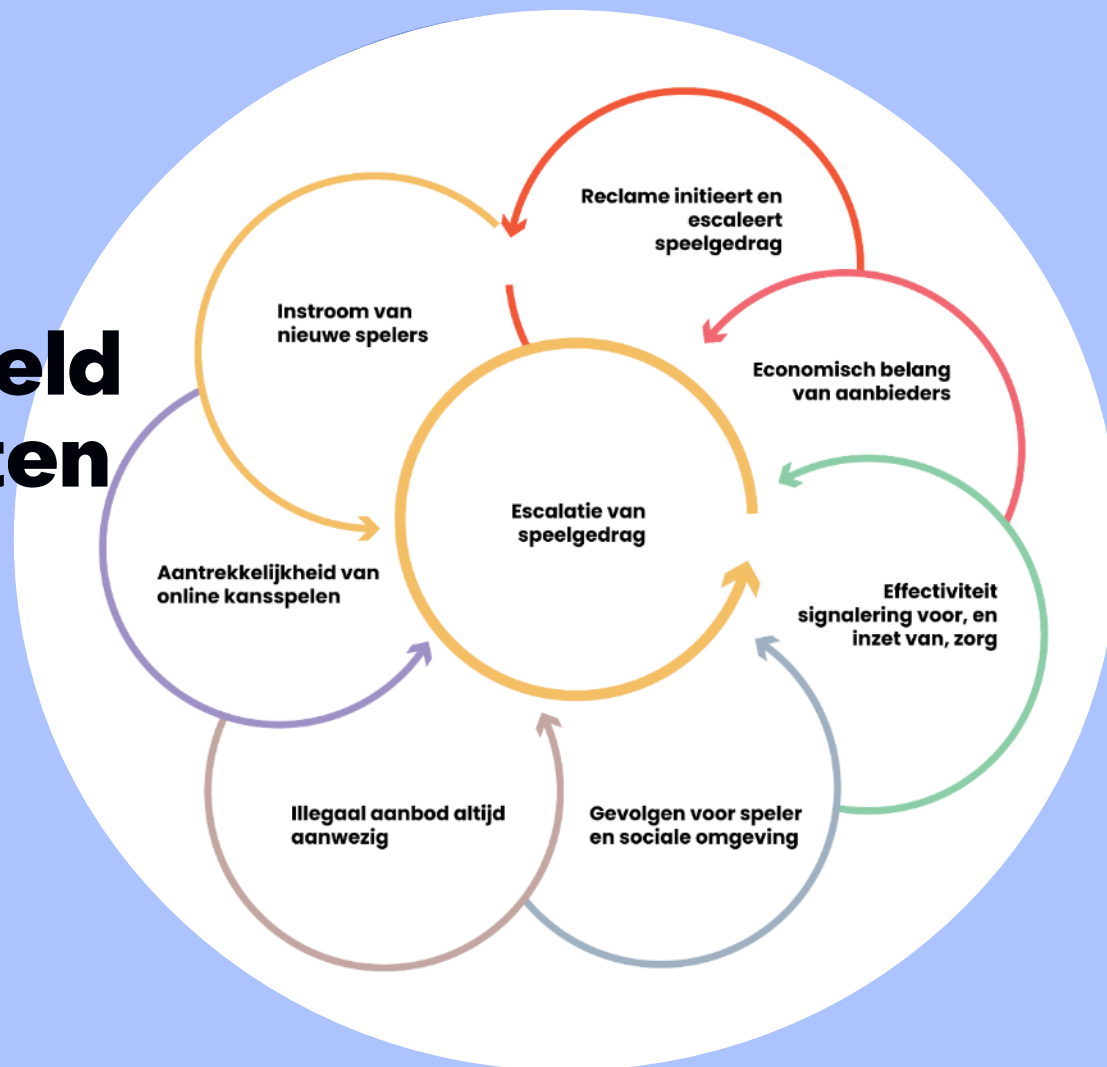
Aanleiding

- Sinds 1 oktober 2021 reguleert de Wet Kansspelen op Afstand (KOA) de online kansspelmarkt.
- Aantal spelersaccounts en jongvolwassenen die deelnemen aan online kansspelen stijgt significant.
- Onmatig speelgedrag en aantrekkingskracht van illegaal aanbod blijven zorgpunten.
- In navolging op de evaluatie van de wet KOA wordt het beleid omtrent online kansspelen verder verbeterd
- Het ministerie van JenV en TNO werken samen aan het verbeteren van de systeemanalyse aanpak voor beleid, online kansspelen dient in het najaar van 2024 als use-case.

Interactieve demonstratie: Systeemanalyse online kansspelen

- Wat zorgde voor het snel toegenomen aantal online gokkers en bijbehorende gokschade?
- Welke inzichten levert dit op voor beleid?
- Hierna een korte blik op de daadwerkelijk gebruikte modellen en uitkomsten

Voorbeeld resultaten

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

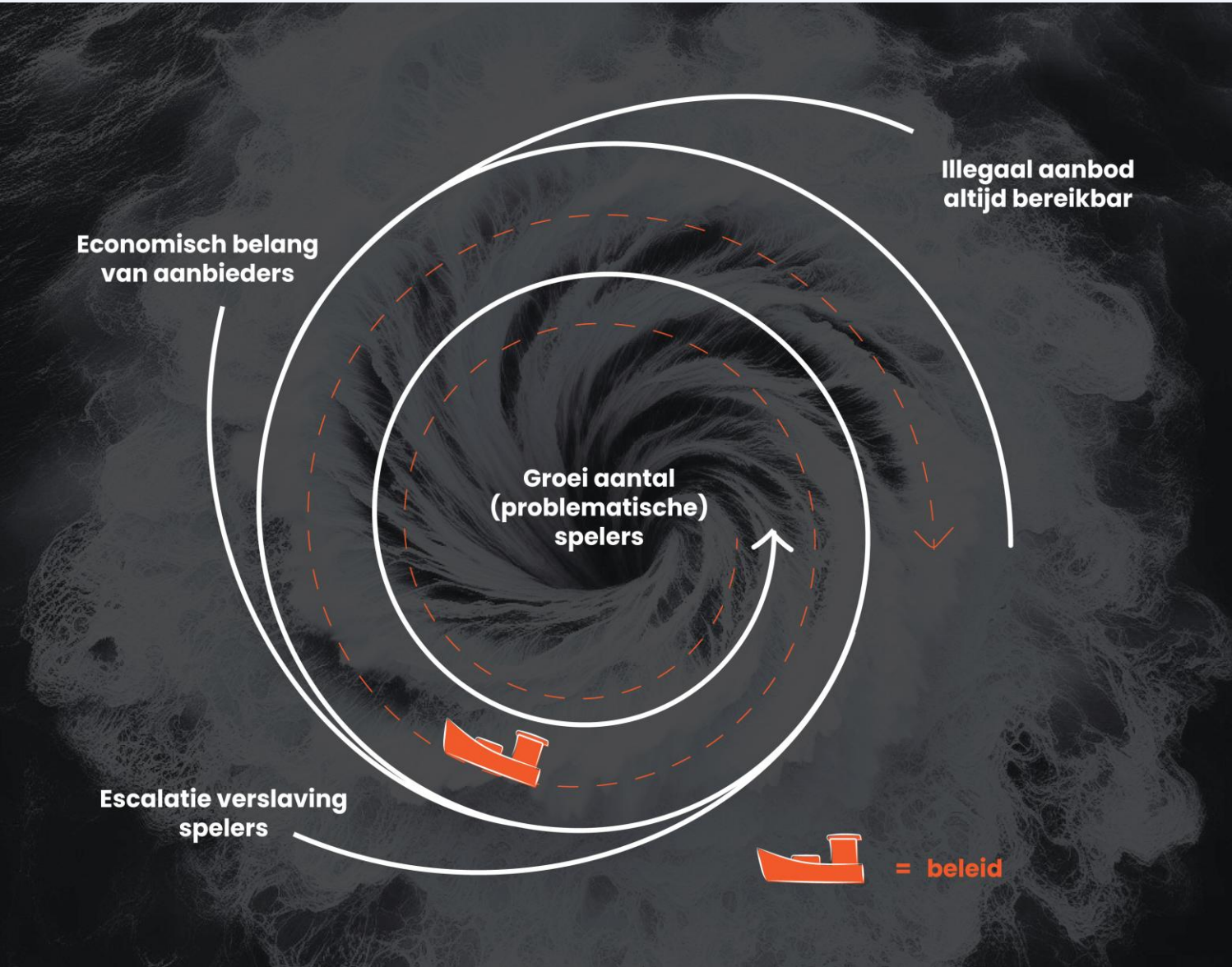
**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Integriteit en Kansspelen

Turmarkt 147
2511DP Den Haag
Postbus 20301
2500EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

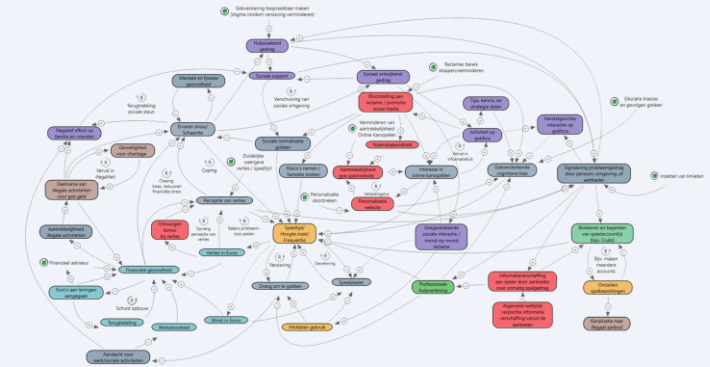
Datum 14 februari 2025
Betreft Visie op kansspelen en beleidsreactie op de evaluatie van de
Wet kansspelen op afstand

Ons kenmerk
6041821
Bijlage(n)
6

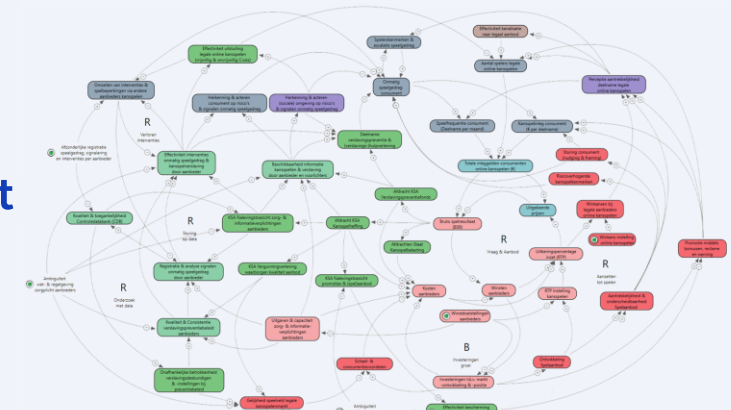
De dynamiek: Bijsturen in een zelfversterkend systeem

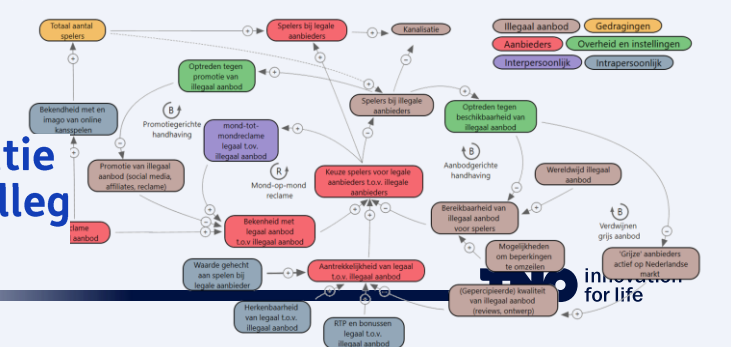
De speler

De markt

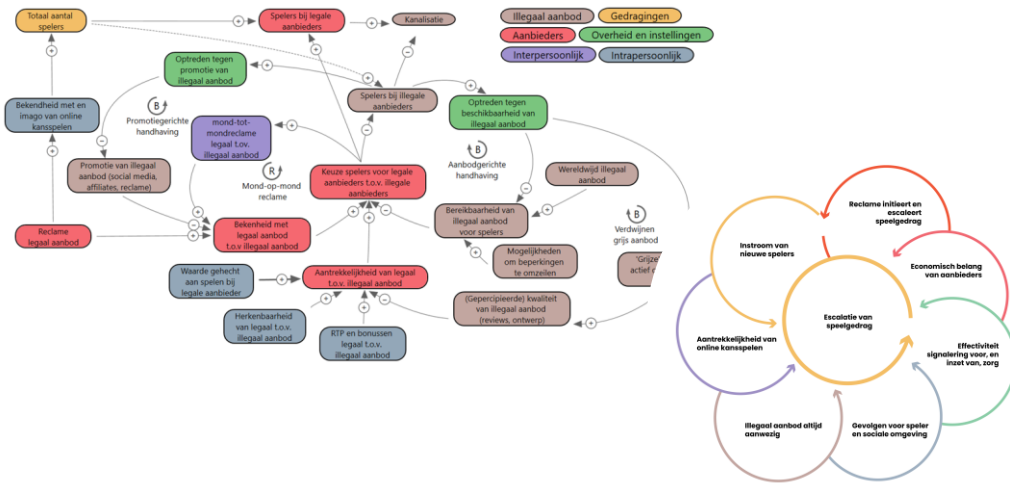
Kanalisisatie (legaal/illegaal)

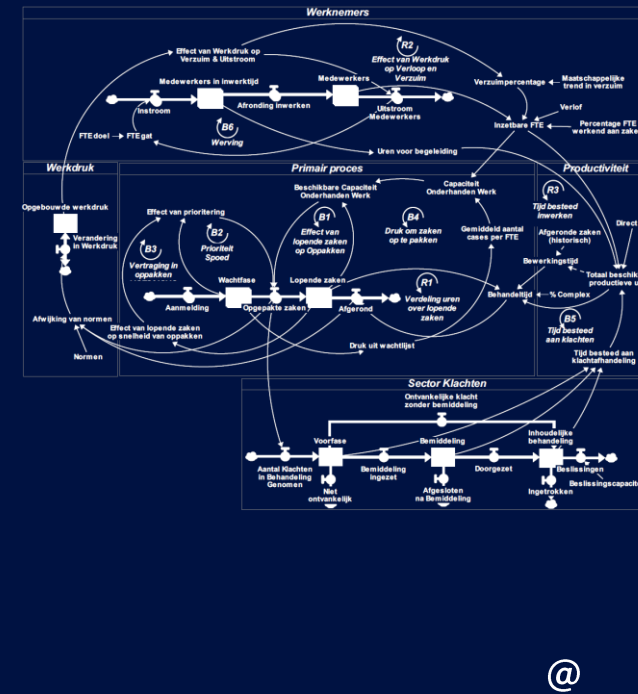
Systemanalyse in de praktijk

Systemmodel

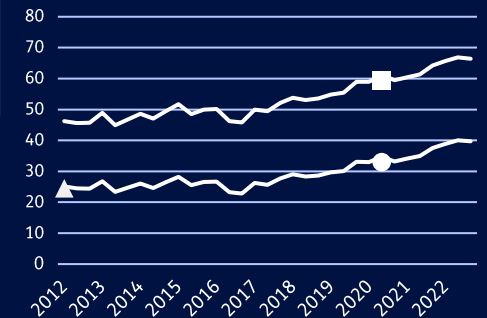

Kwalitatief systeemmodel

- **Visueel inzicht:** laat zien welke factoren het probleem veroorzaken en hoe ze samenhangen.
- **Kennisborging:** modellen helpen kennis expliciteren en delen.
- **Analyse:** maakt feedbackloops en causale paden zichtbaar.
- **Toegankelijk:** eenvoudig te gebruiken door een breed publiek.
- **Flexibel:** kan worden gebouwd met of zonder kwantitatieve data.

Gemiddelde bewerkingsstijd schatting o.b.v. simulatie

Kwantitatief systeemmodel

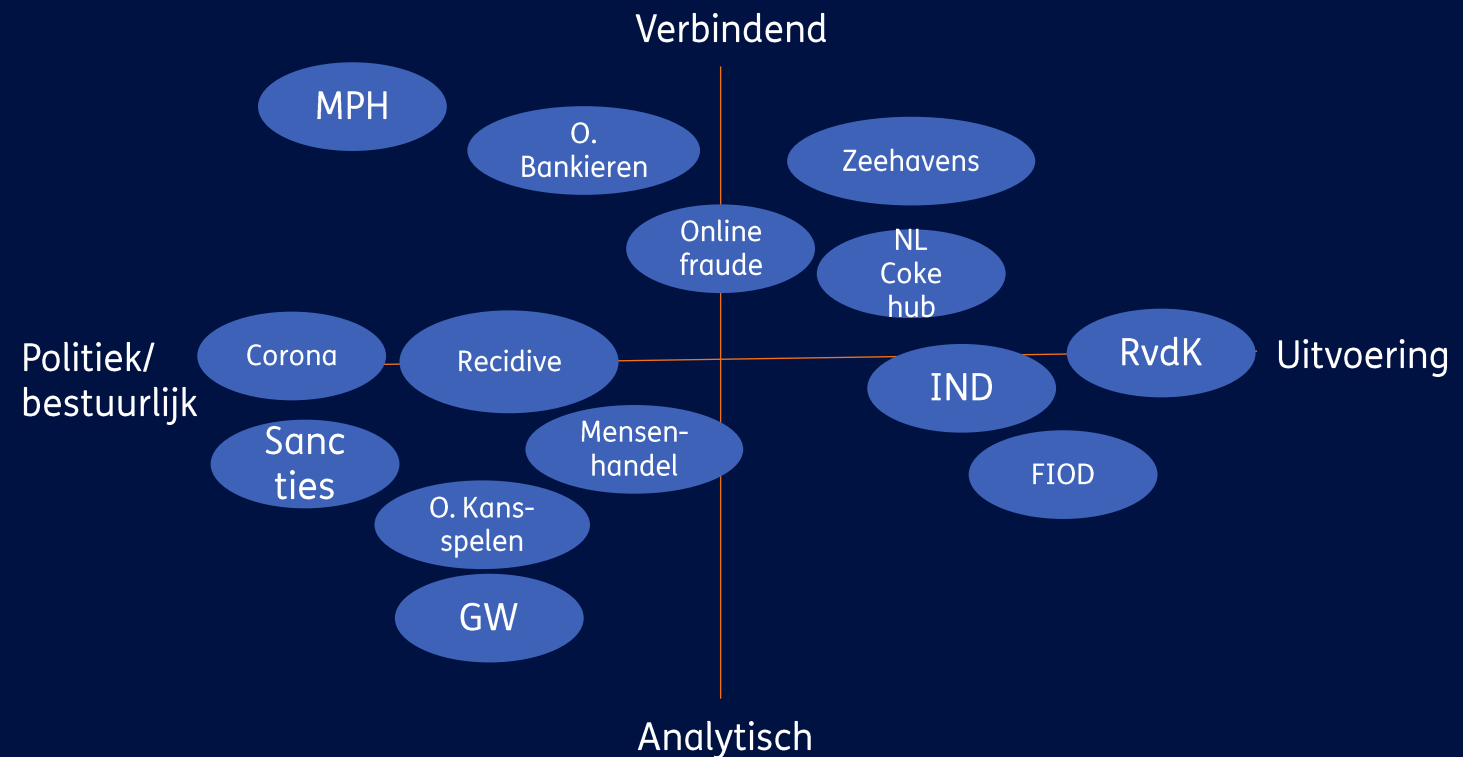
- **Wiskundige weergave:** visuele beschrijving en met behulp van formules en meetbare variabelen.
- **Toetsen van aannames:** controle van veronderstellingen doormiddel van simulatie.
- **Scenarioanalyse:** computersimulaties om toekomstige ontwikkelingen te analyseren.
- **Extra inzicht:** simulaties geven aanvullende inzichten over het ontstaan van het probleem en effecten van maatregelen.

Systemanalyse projecten binnen het JenV-domein met TNO

In de afgelopen 5 jaar hebben we een breed scala aan onderwerpen behandeld. Daarbij innoveren we continu in onze aanpak.

De toepassingen zijn divers:

- .. zowel in de aanpak:
  - Gericht op verbinding en kennisuitwisseling
  - Analytisch met verwerking van grote hoeveelheden data en literatuur
- ... en de focus:
  - Samen met en primair voor het politieke/bestuurlijke niveau
  - Samen met en primair voor de uitvoering

Systemanalyses zijn ondersteunend aan het Beleidskompas

Gezamenlijk integraal perspectief op het voorliggende vraagstuk

- Ontrafelen van de complexiteit achter het probleem

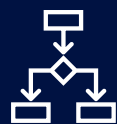
Ondersteunen bij doelstelling

- Concretiseringslag: wat betekent het nou eigenlijk en voor wie?

Aanknopingspunten voor interventiemogelijkheden

- Welke 'knoppen' zijn er?
- Zicht op de effecten van deze 'knoppen' ('paden')

Input en onderbouwing voor het maken van keuzes

- 'Vruchtbare' opties en aanknopingspunten voor mitigerende acties
- Het goede gesprek om te komen tot goed onderbouwde, bewuste keuzes

CSM.TNO.NL

Guido.Veldhuis@TNO.nl
Lili.Bannenber@TNO.nl

H.Ezendam@MinJenV.nl